

GAZETA TRANSILVANIEI.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Brasiovu, piața mare Nr. 22. — „Gazeta” ese:
Jol'a și Duminec'a.

Prețulu abonamentului:
pe unu annu 10 fl., pe șiese luni 5 fl., pe trei luni
3 fl. 50 cr. — Trieri esterne 12 fl. pe unu annu séu
28 franci.

Anulu XLIII

Se prenumera:
la postele c. și r. și pe la dd. corespondenti.

Anunțurile:
un'a serie garmondu 6 cr. și timbru de 30 cr.
v. a. pentru fiecare publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscripte nu se
retramitu.

Nr. 82.

Dumineca, 12/24 Octobru

1880.

Dr. Rieger și Maghiarii.

Brasiovu 11/23 Octobru.

Acțiunea de impacare a comitelui Taaffe a intrat în stadiul periculos al stagnării. Nemții centraliști nu numai că nu dau nici cel mai mic spriginu guvernului actualu austriacu, ci ei i-au declarat chiaru resbelulu în modu ostentativu și pre candu comitele Taaffe nu știe cum se mai cruti-susceptibilitatile partidului centralistu, autonomiști se declara cu totulu nemulțamiti cu ceea ce guvernulu a facutu pēna acuma în favōrea egalei îndreptării a naționalitatiloru negermane. Dlu Taaffe va trebui să se convinga, că a stă peste partide este aprōpe o imposibilitate pentr'unu ministeriu, care și-a pus de problema a impacă pe cale constituționala atâtea interese diametralu opuse.

Opozițiunea vehementă a Nemților austriaci a deșteptatu temerile autonomiștilor în asia mesura, încātu ei tienu, că este chiaru o necesitate că se repășească ministerulu Taaffe și în loculu lui se vîna unu ministeriu autonomistu c'unu programu hotaritu, pentrú că nu cumva acțiunea de impacare se fia earasi paralisată cá la 1871. Cu alte curinte, Cehii credu, că a sositu momentulu că se vîna la cārma unu ministeriu Clam-Martinitz, edițiune coresa și amplificată a ministeriului Hohenwart.

De curēndu organulu conducătoriului cehu, Dr. Rieger, a predisu, că majoritatea autonomista a camerei va fi constrinsă a sfortiá retragōrea cabinetulu Taaffe. Se pōte că deocamdata Dr. Rieger voitu numai se faca o presiune asupra guvernului în favōrea acelor postulată cehice, cari prețindu satisfacerea lor pe cale administrativă, nu începe inse îndoiēla că ministerulu actualu are se alēga astadi numai între a se retrage, séu a se identifică cu majoritatea autonomista.

Pentru că se prepare terenulu noului ministeriu autonomistu a caletoritu, se dice, Dr. Rieger la Budapest'a. Organulu lui, „Pokrok”, ne spune, că a avut de scopu de a clarifică pe Unguri asupra adevăratelor intențiuni ale politiciiloru cehi și de a ală delă politiciii unguri, ce trebuie se faca spre a delatură neîncrederea Ungariei în politic'a cehă și a face posibilu unu modus vivendi cu Ungari'a.

Dr. Rieger și-a alesu o problema destul de mare, elu este patitu și se teme cu dreptu că nu cumva adî mane Ungurii se faca earasi opozițiune pe față cu suveranitatiloru naționalitatiloru din Austri'a. Amu fostu aratatu la timpulu seu, că deca Cehii nu se voru potē întielege cu Nemții, ei voru caută a se apropiē de Unguri. Momentulu acest'a a sositu și nimenea nu va negă, că misiunea lui Rieger este de mare însemnatate pentru viitōrea constelațiune politică în intrulu monarchiei și chiaru și pentru politic'a ei esteriōra.

Maghiarii trebuie să se decida cātu mai curēndu pentru un'a din doue: séu voru continuă alianți'a cu Nemții din Austri'a, séu se voru aliă cu Cehii, primindu celu puțin pentru tierile cislaitane, o modificare a programei dualiste-suprematiste. Adugemu, că în momentele critice de față le va fi fōrte greu a se decide pentru un'a din aceste direcțiuni, căci în consecința ei voru să alege între doue rele: se continue óre alianți'a periculōsă cu germanismulu, séu se se arunce în brațiele slavismului.

Dr. Rieger vine și ofera Maghiariloru alianți'a cu Slavii, elu le va arată negresitu marele periculu ce-i amenință, deca Nemții ar reesi învingători în Austri'a, acei Nemți, cari lucrēza pe față pentru „Austri'a cea mare centralistă” a lui Schmerling, Rieger este unu omu rutinatu, elu știe să se folosească de tōte apucaturile, elu găsese o dispozițiune puțină amicabile Nemților — reesiva elu a unu modus vivendi cu Maghiarii? Cāndu Rie-

ger le va vorbi de Germani'a, Maghiarii 'i voru răspunde cu Russi'a, voru dice că pentru ei Slavismulu este și mai periculosu, căci sunt încungiurați de popōre slave compacte.

Cu tōte astea Maghiarii voru trebui se iea o deciziune, și din doue rele voru trebui se alēga unulu, căci singuri, fara alianți'a, avisati la propriile loru poteri nu se potu sustienē; acest'a o semte facare din ei, o știe lumea întrēga. Asia dēr' Maghiarii n'au decātu se alēga; deca n'au știutu se întrebuinteze multele ocațiuni ce li s'au datu de a impacă popōrele din intru și de a se consolidă că se pōta stă pe peciōrele lor, se 'si caute unu spriginu în afara; Dr. Rieger îi va asigură pōte, că Cehii n'au tendințe ascunse, că ei nu se voru amestecă în afacerile interne ale Ungariei, nu voru face propagandă între naționalitate ei. Decide-se dēr'!

Intr'aceea situațiunea nōstră, a Romaniloru din aceste țieri, va remanē în ambele casuri deocamdata aceeasi. Vindecarea ranelor nōstre naționale noi o potemu așteptă numai dela fortiele nōstre propriie, dela bun'a loru întrebuintare pentru deșteptarea și așterea poporului nostru și dela logic'a neșorabilă a timpului atātu de favorabilu libertatii popōrelor. Se fimu precauți și se ne pregatimu a întâmpină ori-ce periculu ne-ar' amenințiá, se nu ne facemu iluziuni că Maghiarii, cari au crediutu a-si asigură esistenți'a și viitoriulu cāntāndu spriginu numai afara din țiera și neglignendu fortiele de cari dispune ea în intrulu ei.

Cronic'a evenimentelor politicē.

Delegațiunile — scrie „Deutsche Ztg.” — se voru ocupă earasi cu dilem'a, că óre statulu are mai mare necesitate de o armată bine pregătită séu de o visteria bine garnisită. Se-o spunem verde, nu situațiunea esteriōra este caus'a, că ministrulu de resbelu cere cu 6 miliōne mai multu. Pe cātu timpu eramu izolati, se cereau bani cu scopu de a ne pune în stare, că se ne aparamu independenți'a statului la casu, cāndu ar' fi amenințiati; de cāndu inse suntemu aliați cu Germani'a, trebuie se, dicu oficiosii, se avemu o armată totu atātu de mare și bani inca și mai multi, dreptu zestre pentru casatori'a nōstră politică cu Germani'a; mai multu se semte incuragiatu ministrulu de resbelu de a cere unu plus de 6 miliōne, prin aceea, că vede majoritatea centralistă infrantă, aceea majoritate care întodēuna a împedecatu escesele financiare. Acuma este polonulu Dunaiev-ki la finance și majoritatea ceho-polōna-clericală e gat'a de a votă totu ce va cere ministrulu comite Bylandt. „E tristu”, adaugē numit'a fōia, „că în Austri'a se crede, că condițiunea principala, pentru că statulu se pōta ocupă rangulu unei mari poteri, este o armată bine pregătită, nu o visteria plină și finance regulate.”

„D. Z.” isi exprime în fine temerea, că nu cumva br. Haymerle se aiba de gāndu a speria delegațiunile cu situațiunea esteriōra spre ale stōrce mai lesne votulu pentru cele 6 miliōne. Alianți'a cu Germani'a i se pare fōiei vienezese de ajunsu spre sustienerea pacii și ea conchide de aci, că nu e de lipsă a mai inmulti armat'a. Noi amu dori se fia asia și se se iē în mai mare considerațiune situațiunea financiară a monarchiei, nu potemu inse impartasi optimismulu diarului germanu în privinți'a situațiunei esteriōre a Austro-Ungariei. Bine, că față de Russi'a cabinetulu austriacu are adî mană mai liberă, dēr' mai este dincolo și Franči'a și anevoie potemu admite, că Francesii ar' fi decisii a observă politic'a passivă de adî inca vreo 10 ani, de dragulu alianției austro-germane.

Visit'a principelui Carolu la Rusciucu este reu comentată din partea presei germane. „Principele Romaniei”, scrie „Deutsche Ztg.”, isi schimba

tocmai acuma atitudinea; jumetate ilu trage într'acolo, jumetate se arunca — în brațiele panslavismului. Intrevederea lui Carolu cu Alesandru alu Bulgariei este, cum se pare, punctulu de întōrcere alu politicei romanesci. Este interesant, că schimbarea acest'a se dice că s'ar' fi facutu în urm'a staruintiloru ambasadorului italianu în Bucuresci comite Tornielli.”

Temeri de acest'a natură a provocatu în pres'a germană simpl'a știre, că principele Carolu voiescu se întōrca visit'a principelui Bulgariei și pōte și principelui Serbiei Milan. Ei bine, ceea ce la ómeni privati trece de o datorie impusă de bun'a cuviință, în politic'a mare se considera de-o schimbare a frontului, de unu „Kehrt euch!”, prin care Romanii s'ar' rupe de cātra Austro-Germani'a și s'ar' aruncă de a dreptulu în brațiele panslavismului! Ce combinațiune dēmna de fantasi'a unor reporteri, cari și din celu mai micu incidentu ar' voi se faca unu casu sensationalu.

Oficiosii austro-ungari nu potu nicidecum întielege, că cu tōtă amicit'i'a loru Romanii trebuie se semta trebuint'a de a trai în întielegere cātu mai bună cu vecinii sei Bulgari și Serbi. Romanii dicu ei, nu pōte fi leala față de Austro-Ungaria deca nu se va contrariá în tōte cu Russii, cu Bulgarii, Serbii ș. a. Și cum le-ar' si placē Austriaciloru întielegerea între cele trei state mici, cāndu scopulu lor este de a paralisă tōtă miscarea independentă în favōrea preponderanției lor. Russii asemēnea nu se potu bucură, cāndu vedu, că se prepara o apropiere între Bucuresci, Sofi'a și Belgradu, pe bas'a intereselor comune independente. Unii și alții voiescu izolarea, slabirea celor mici, căci cum ar' potē altfelu să se folosească de ei?

„Visit'a Domnului nostru la Rusciucă că și la Belgrad”, scrie „Pres'a” din Bucuresci, „este o cestiune de curtenia și espressionea bunelor relațiuni între aceste state vecine. . . Amu fostu și suntemu de idea, că între Romani, Bulgari și Serbi sunt numeroșe interese identice, și prea multe schimburi comerciale, pentrú că se fia întodēuna de unu interesu reciproc, că se fimu în cele mai bune raporturi. Se pōte că la unii se nu placa a vedē aceste popōre, că caută se traiscă în bună întielegere, căci macsim'a „divide et impera” șervește adesea în politica interese ce nu se potu marturisi. Pentru noi inse că și pentru Bulgari, acest'a ar' trebui se fia unu cuventu mai multu, pentrú că se lucrăm asia cum, la unu timpu de nevoia, se potemu opune macsim'a contraria „viribus unitis.” Cu acest'a nu va se dica, că s'ar' potē aduce vreo vatămare cuiva, ci numai că ne întielegem interesele și că cele trei principate dunarene probēza, că știu, că merita a trai print'r'o viață proprie a lor, neîncredute în alții.”

Ce se atinge de influinți'a reprezentantului italianu comite Tornielli asupra politicei guvernului romanu, și de relațiunile dintre Russi'a și Romanii'a, scrie corespondentulu diarului „Neue freie Presse”, care se vede, că posedă multa potere de imaginațiune, urmatori'a istoriōra interesantă:

„După cātu amu potutu se me asigură, lucrulu sta astfel, că nu cabinetulu romanu și-a schimbatu pozițiunea față de Russi'a, ci acest'a a gasitu de cuviință de a-si schimbă politic'a s'a față de Romanii'a și față de principele Carolu, desi scopulu principalu alu cabinetului din Petersburg este, că se restōrne cabinetulu Bratianu și se aduca la ministeriu unu partidu ce ar' favorisă politic'a rusēca. Deca comitele Tornielli séu guvernulu Italiei a avutu vr'o influență asupra acestei schimbări a politicei rusesci, nu putemu se sustienem, dēr' e șiguru, că partid'a boieriloru, ce era condusă de principele Grigore Sturdza, a primitu altu „mot-d'ordre” Acest'a partidă era nu numai anti-gu-

ernamentală, d'ér' totodata antidinastică, avându de organu diarulu „Democratia Natională” cu care amenintiau pe principele Carolu nu numai cu perderea Moldovei, d'ér' conspirau chiaru și contra dinastiei. Scopulu nu s'a ajunsu. De aceea amicii Rusiei au ținutu iu dilele din urma mai multe adunari în care boerulu Theodoru Rosetti a susținutu principiulu că „scopulu acestei partide este de a se atinge pe cale constitutională și prin dinastie.”

„Ca consecința a acestei adunări e și încetarea diarului „Democratia Natională” și în același timpu abdicarea principelui Gr. Sturza dela aspirațiunea s'a la tronulu Moldovei. În curendu în sarcinatu de afaceri din București Iacobsohn va fi înlocuitu ca ministru plenipotențiaru. Ca persoană în acestu postu a fostu desemnatu principele Urosov, care posedă o stare materială colosală, pe langă aceea guvenulu 'i va pune la dispozițiune midilóce cu care se întunece pe tóte celelalte legațiuni. Scopulu acestoru noui manevre rusesce este de a restârni prin mijlocirea boierilor și dinastiei, guvernulu Bratianu, ceea ce nu a succedut p'na acum nici cu amenințări, nici cu puterea.”

Cetimu în Romanulu: „Domnitoriulu nostru plăca, mane la Rusciuk, spre a întorče principelui Alesandru alu Bulgariei vizitele ce 'i a facutu la București. Acést'a vizita, ce nu are de altminte n'ici unu caracteru politicu, intrerupe iaspectiunile, pe cari M. S. Regala le facea taberelor, ce se mantienu înca p'na la începutulu septemanei viitoare. Principele Alesandru se afla înse de mai multu timpu la Rusciuk, unde invitase cu cea mai mare cordialitate pe Domnitoriulu nostru; deca trebuia d'ér' a se răspunde acestei grătiose invitațiuni, nu se putea perde ocaziunea de a se face vizita la Rusciuk, orasiu de fruntaria alu Bulgariei, la doue óre numai de București. Vizita facuta mane, M. S. Regala va puté se urmeze chiaru de Sambata inspectiunile sale la taberele dela Roman în Iassy. Principele Alesandru facuse mai multe vizite Domnitoriulu nostru, atatu înainte de a fi principe alu Bulgariei câtu și în urma; astfel se stabilise între ambii principi relațiuni personale cele mai cordiale; în fine, dilele din urma primindu și o invitațiune dela Rusciuk, M. S. Regala numai putea se lase neînțeleptă placut'a datoriei de curtezia, de a merge se stringa man'a principelui Alesandru.

Sibiu 18/10 1880.

Stimate Domnule Redactor! De orace în Nr. 79 din 14 Oct. ati binevoitu a luá notitia despre impregiurarea: ca ascultatorii de dreptu dela academi'a reg. din Sibiu de tóte trei nationalitatile, maghiari, romani și sasi — conformu scirei latite de juristii maghiari — ar' voi se tramita reprezentanți din sinulu lor la Tergulu Muresiului cu ocaziunea serbarei memoriei lui Bem, în interesulu adevărului, și pentru că publiculu cetitoriu se nu fia sedusu prin atari sciri false, me vedu necesitatu a reflectá, că precum juristii sasi, asia nici cei romani nu s'au reprezentatu în deputatiunea din cestiune, și că scirile, ce s'au latitu în ast'a privintia suntu fara temei și neadeverate, care, desi în conferința convocata de juristii maghiari pentru staverirea modalitatilor de reprezentare au participatu și vr'o doi romani, acestia au fostu numai cá privitori la cele ce s'au desbatutu acolo și nici ca au potutu luá parte activă, căci totii ceilalti au fostu absentii.

Ce e dreptu s'a aflatu unu individuu romanu, care pentru persoan'a s'a — d'ér' nici decum cá reprezentante din partea romanilor, s'a angagiatu, că va însoci pe colegii sei maghiari, și acést'a în fine, că nu cumva pasulu sau se d'ansá la vr'o explicare sinistru, dupa o judecare matura, s'a lasatu de angagementulu facutu și asia în fapta reprezentatiunea s'a transmisu numai din sinulu juristiloru maghiari și eschisivu numai pentru junimea maghiara.

„Unu juristu Romanu.”

Adunarea societatii pentru fondu de teatru romanu.

Sibiu 19 Octobru.

Duminec'a trecuta, s'a deschisu în sal'a seminarului din Sibiu în presentia unui publicu numerosu, compusu din reprezentanți ai inteligentii romane din Ardeal și diu partile banatienne și ungurene, adunarea generală a societatii pentru fondu de teatru. La acést'a adunare a luat parte și Escel. S'a Metropolitanulu Mironu Romanu, d'ér' nu cá presiedinte cum susține unele foi din Clusiu. Adunarea a fost presidata în absentia presiedintelui

de către vice-presiedintele societatii d-lu Vincențiu Babesiu, care ținè unu frumosu discursu de deschidere din care ve comunicu partea mai esentială.

D. Babesiu a definitu mai antaiu scopulu fondului dicendu că elu tinde la adunare de medilóce pecuniare, cu cari se se p'ota înființa și susține o școlă practică pentru poporu, pentru indemnarea lui la fapte bune și frumoșe și pentru nobilitarea simțiminteloru sale, în care nobilitare se cuprinde fericirea în acést'a vietă; apoi continua asia:

„... La noi unii sunt de parere, că pentru acést'a școlă, considerandu starea noastră precară, seracia și împilarea în care ne aflam, medilócele necesare nu le vomu ajunge niciodata.”

„Cei inspirați de acestu pesimismu cred, cum că noi, pentru scopulu nostru avem în vedere redicarea de palate teatrale mari la diferite puncte ale locuintelor poporului nostru. Ei se însiela. Tient'a noastră este cu totul alt'a: este, că îndata ce vomu avé unu venitu siguru de 6—7000 fl. pe anu, se procuram decoratiuni și costume și midilócele necesare de transportu, se procuram — prin premii — piesele necesare, se premiamu cu câte 3—4000 fl. o societate teatrale, bună, ambulanta, și s'o tramitemu se faca școl'a mai susu atinsa din ținutu întientu pintre poporu. Spre acestu scopu mijlócele de bună s'ema le vomu procura câtu mai curédu. Dejă de 9 ani, de candu existe acést'a societate, avem adunata o suma de 24 de mii fl., la care singuri trei domni Mocionesci au contribuitu cu preste 9000 fl. Averea noastră în 10 ani normalmente va fi duplicata și în celu multu 12—20 de ani va fi în stare a ne dá sum'a veniteloru necesare; é' deca ceriulu s'ar' îndura se ne dea timpuri mai bune și pentru campu și pentru politica, apoi chiaru în 5—6 ani amu poté fi în stare de a ne deschide școl'a cea dorita. D'ér', astadi pe multi 'i îngriescu și descuragéza pedecel politicu ce se ivescu de susu! Nici de acést'a se nu ne spariemu. Ve facu atenti, că statulele nostre chiaru de ministeriulu de astadi sunt aprobate; é' încatu pentru aparitiunile mai noue de pedece în contra teatreloru nemaghiare, cutezu a-mi spune solenelu convicțiunea, că acele sunt productulu unui închipuitu periculu din partea nationalitatiloru. Este naturalu, că omulu și de asemenea și poporulu în momentele de temere și frica, se escéda în apanare. D'ér' acést'a nu țiene, decâtu p'na se convinge despre gresiéla s'a Putemu se fimu cu totii convinsi, că îndata ce domni maghiari dela putere se voru incredința, că desvoltarea și cultur'a poporului romanu nu este pentru densii și patri'a noastră unu periculu ci este unu evidentu folosu, o siguranța a esistenței și prosperarei comune, tocmai atatu de puțin ne voru împedca desvoltarea ei cultur'a, cătu de puțin Romanulu, convinsu pe deplin de importantia natiunei maghiare pentru sine, ar' fi în stare a împedca desvoltarea și cultur'a acesteia și a-i periclitá esistența. Apoi în acést'a privintia deja ni se ivescu pe orisonu unele puțin radie ale aurerei care curendu trebuie se lucésca în deplina putere și apoi se ne resara sórele adevărului, alu dreptatii și alu fratietatii din partea întregii natiuni maghiare!

„Rogu pe on. adunare, se se petrunda aceste ratiuni logice, de atâtea ori conprobate prin esperința poporeloru, astfelu apoi inspirați cu totii, în acestu întielesu se facemu propaganda pentru scopulu nostru celu frumosu carele în adeveru este atingibilu siguru și curendu.”

D. Babesiu termina esprimandu parerea de reu, că s'au aflatu unii barbati, cari n'au voitu a se ținé de angagementulu ce l'au luat de bună voie subscriindu sume însemnate în favorulu fondului ba unii au voitu chiaru se se libereze de acelu obligamentu, prin aceea, că au cautatu se compromita prin advocati straini interpretarea și scopulu societatii. Presiedintele condamnă acést'a procedere dicendu, că caracterulu de barbatu seriosu pretinde că deca cineva face unu ofertu din voie liberă se 'și țiene parol'a chiaru și cu sacrificiu. În fine bineventéza pe totii cei adunati din locu și din departare și declara adunarea generală de deschisă. — La acestu discursu a respunsu d. V. Romanu bineventandu pe membrii Societatii în numele Sibiieniloru.

— Vomu publicá acestu discursu în numerulu venitoriu, pentru astadi lasam se urmeze o alta corespondința din Sibiu care ne dá o icónă despre lucrările adunarei. — Red.

Sibiu 18 Octobru.

[Adunarea generală pentru fondu de teatru romanu] estu anu se ținè Dumineca și Luu 17 și 18 Oct. în Sibiu. Publiculu adunatu fù destulu de numerosu. Afara de inteligenti'a romana din locu, au participatu unu numeru însemnatu de barbati eminenti ai natiunei din tóte partile locuite de romanii de dincoce de Carpati. Siedintiele s'au ținutu în seminarulu

andreiianu, sub presidiulu d-lui vice-presiedinte Vincențiu Babesiu.

În siedinti'a prima, cá de regula, s'a cetitu raportulu anualu alu comitetului și alu cassariului, apoi s'au alesu diversele comisiuni. Din raportulu comitetului se vede, că în anulu trecutulu societatea a avutu 39 membri fundatori, 26 ordinari pe vietă, 26 cu tacse anuale și 3 ajutatori. Fondulu dela adunarea generală din anulu trecutulu p'na în 30 Sept. a. c. a crescutu cu 1699 fl. 72 cr. și asia fondulu întregu se urca la 16,491 fl. 18 cr. — Conformu conclusului adunarei generale din anulu trecutulu, s'au facutu pasii necesari pentru încassarea sumelor restante, cu mai multi lucrulu s'a aplicatu pe calea pacii și pretensiunile s'au asiguratu parte prin împaciuri judecătorești, parte prin obligatiuni private, é' unor'a comitetulu a fostu silitu a-le face processulu prin advocatulu societatii. — Comitetele filiale din caus'a stării misere, în care se afla poporulu în genere, înca nu s'au potutu regula, totu asemenea și estradarea de diplome membriloru fundatori și ordinari pe vietă, diu consideratiuni economice. — Din raportulu cassariului se vede, cumcă perceptiunile au fostu în bani gat' 1087 fl. 21 cr. în chartii 25,081 fl. 97 cr., — é' erogatiunile 766 fl. 10 cr. bani gat'a și 8911 fl. 90 cr. în chartii, deci starea cassei 321 fl. 11 cr. bani gat'a, 16170 fl. 07 cr. chartii, la olalta 16491 fl. 18 cr. — Sér'a a fostu concertulu Reuniunei de cantari din locu, la care publiculu a participatu în numeru considerabilu. Program'a compusa din cele mai alese bucati a fostu executata c'unu succesu, care a trecut peste tóta asteptarea.

În siedinti'a a dou'a de Luni au referatu comisiunile alese. La comisiunea pentru înscrierea membriloru noui s'au înscrișu 5 membri fundatori, 4 ordinari pe vietă și 20 cu tacse anuale, sum'a încassata se urca la 800 fl. — S'a decisu, că se se edea anele societatii, cu redactarea carora s'a încredințiatu secretariulu. Remuneratiunea secretariului de 100 fl. v. a. usata a-i se votá în totu anulu, s'a decisu se fia permanentă. În fine s'a decisu că adunarea generală pentru anulu venitoriu se se țiene în Băia mare.

Sibiu 18 Septembrie 1880.*)

Onorabilei Redactiuni a „Gazetei Transilvaniei” în Brasiovu.

Adunarea generală a Asociatiunei transilvanice se s'a ținutu în Turda, la 8 Augustu a. c. a decisu: că cu ocaziunea ținerei adunarei generalii în Sibiu la an. 1881 în 27 Aug. și dilele următoare se se arangieze și o espositiune natională de agricultură și industria.

Comitetulu Asociatiunei pentru esecutarea acelu conclusu, și respective pentru punerea în lucrare și realizarea espositiunei de sub cestiune a alesu unu „comitetu de espositiune” în persoanele Domniloru: Br. D. Ursu, G. Baritiu, I. Popescu, Part. Cosma, Vis. Romanu, Al. Lebu, Eug. Brote, Dem. Comsi și Dr. D. P. Barcianu.

Acést'a se aduce la cunoștința publică, și se invita totu-odata întreg'a poporațiune romană, că se participe cu productele sale de industria și agronomia, în numeru câtu se p'ote mai mare, la viitorea espositiune, despre a carei necesitate și folosu cu totii suntemu convinsi.

Din siedinti'a comitetului Asociatiunei transilvanice Bolog'a. Dr. Ios. Hodosiu, sect.

Conferințele domnului Xenopolu.

(Urmare.)

Esportulu fiindu asia dé micu, va resulta numai de câtu, că și veniturile statului se fia în proporțiune; căci unde e particularulu bogatu e și țier'a bogată, și unde e țier'a bogată e statulu bogatu; din potrivă, unde individulu e seracu acolo și țier'a și statulu zacu în seracia. Bugetulu nostru ori-catu l'amu umfla, nu se p'ote urca peste 100 milioane pe anu, din acestea vr'o 50 de milioane mergu în plat'a anuștatiloru pentru datoriile statului și romane pentru întempnarea cheltuelor statului numai vr'o 50 de milioane, cari împreuna cu bugetele comunale de vr'o 20,000,000 se urca la cifr'a de 70,000,000 lei pe anu, pentru a face facia la tóte cheltuețele unui statu, ce voiesce a fi civilisatu. Acést'a este înspaimentatoru de puțin, și de aceea pentru acoperirea nevoiloru bugetare recurgem la vinderea mosiiloru statului, bilete ipotecare, bonuri de tesauru, cari lovescu totu atatu de reu în averea pe câtu și în creditulu statului.

*) Scrisórea acést'a o primiramu alaltaeri — Red.

O țiera, că a noastră, esențialu agricolu, va fi în o care aternare de straini; căci granele noastre trebuie exportate la straini pentru a dobândi bani, cu care putem cumpăra cele-lalte obiecte necesare traiului. Prisosulu producătoru brute peste trebuința locuitorilor va trebui deci esportat în țieri straine, și cea mai mare parte din obiectele fabricate voru fi importate în țiera noastră de pe pietele straine; căci se ne uitamu puțin în jurulu nostru și vom vedea, că strainatatea a petrunsu grozavu de adâncu în înțeleg'ă noastră vieții. Suntemu îmbracați în haine straine din capu pînă în picioru, casele noastre mobilizate cu mobilieru straine și acoperite cu tinichea straina, privim prin ferestrii straine, mancamu din case straine, ne preambalamu în țări straine, în cătu nu știu ce mai remane nationalu, deca luamu în privire și instrainarea limbei, a moravurilor și a obiceiurilor.

Strainatatea inse patrunde la noi nu numai prin produsele ei, ci și prin elemente vii, prin oamenii straini ce au imigrat în totu-deuna și acum pe di ce merge o copleșescu mai multu. Pentru a vinde în strainatate produsele noastre și a aduce de acolo obiectele fabricate voru trebui niște midilocitori, cari pe de o parte se usurează vinderea produselor, pe de alta se ne procure ceea ce de avemu nevoie. Acești midilocitori voru fi comercianții. În țierile industriale, unde producătorulu este alături de consumatoru, comerciantulu de si midilocesce și acolo apropierea acestor două elemente atâtu de apropiate, ei nu potu cere unu profitu atâtu de mare. Cu totulu altu-felu e țiera noastră; ea trebuindu a 'și vinde produsele sale la Marsilia, Londra sau Anvers și trebuindu se educa tocmai d'acolo obiectele necesare locuitorilor, comercianții devinu în țiera noastră niște elemente neapărate și procentulu pe care ei 'lu ieu pentru slujbele lor va fi multu mai urcatu.

Astu-felu partea principala de castigu ce o realiză țiera noastră, în locu de a intra în pung'ă aceluora ce muncesc și produc, va îmbogăți pe acei ce nu facu mai nimic de cătu combina și socotescu. Tiranulu asudă pe brazda, comerciantulu se îmbogătesce la taraba. Și acum deca comercianții ar' fi și ei romani, acestu fenomen ar' fi numai cătu unu ce socialu, trecerea averii din manele unei clase în acele ale unei alteia; d'ér' ei suntu straini, în cătu acest'ă stramutare a centrului de greutate economicu ica proporțiunile unui pericolu nationalu.

Causele deci ale saraciei poporului nostru suntu doue:

1. Că munca noastră este bruta și respalesce puțin pe cei ce o facu.
2. Că castigulu principalu alu acestei munci brute intra în manile străinilor.

Care ar' fi midilócele de îndreptarea acestei stari, care amenință cu o ruina totală esistența poporului nostru? Se ne gândim bine, că unu popor saracu nu pòte trai încongiuratu de popòre bogate, că civilizația este cu neputința, unde nu suntu midilóce, că mai alesu de candu amu devenitu neatarnati greutățile statului nostru s'au îndouitu celu puțin, deca nu întreitu. Avemu nevoie de școle și n'avemu de unde spori midilócele bugetare; avemu nevoie de șosele, porturi, drumuri de feru și n'avemu, de unde se le întimpinam cheltuielile: în sfîrsitu domnilor, avemu nevoie de o armată puternică, care se ne apere neatarnarea și esistența poporului, castigată prin sangele a 6 mii de bravi ce zacu îngropați în câmpiile Bulgariei, d'ér' de unde se luamu bani spre a o întari? Cheltuiemu cu armat'ă peste 18 milioane pe anu, candu alte state totu de talia noastră cheltuescu 50!! Voim deci se traimu și anume se traimu onorati și respectati și se nu remanemu còd'ă și batjocor'ă altora, ne trebuie bani. Pentru acest'ă trebuie înobilata munc'ă noastră, trebuie înalțată de la munca brută, asemen'ă acelei a animalelor, la munca inteligentă și vrednică de omu. Trebuie, onoratu auditoriu, se ne damu tóte sil întiele pentru a trezi și în țiera noastră o mișcare industrială. Se întielege de la sine, că nu vomu poté incepe cu introducerea industriilor fine, cu matasa și catifelele; d'ér' se începemu cu sumanele și frangiile, pentru producerea cărora suntu elementele necesare în țiera noastră. Se aducemu lucratori straini, de gînta latină bine întielesu, care se întieie pe ai noștri lucrarea pailor, olari'ă, tabacitul pailor, sapatulu lemnului și facerea frangiilor și totu-deuna data se sporim astfelu numerulu poporatiei noastre cu multu pré mai mica în raportu cu întinderea țierei și una din causele principale a saraciei noastre. Candu poporati'ă ar' fi mai désa, și s'ar' indeletnici și cu producerea de obiecte fabricate, starea noastră economică s'ar' schimba cu totulu. Produsele noastre nu s'ar' esporta în asia de mare catime: căci cea mai însemnată parte a lor ar' slui la hran'ă locuitorilor; prin urmare n'amu aterna atâtu de multu în pietele straine pentru capatarea midilócelor în țriu; apoi putendu-ne procura obiecte fabricate în propri'a

noastră țiera, n'omu alerga la straini spre a le dobândi și prin urmare n'amu aterna atâtu de densi pentru dobândirea îndemanării traiului. Amu trăi o viață proprie și într'adeveru neatarnată, căci, onoratu auditoriu, de ce folosu pòte fi neatarnarea politică, candu, economicu vorbindu, vomu fi robulu strainului?

D i v e r s e .

[Principele mostenitoriu Rudolf] va sosi pe la finea lunii curente în Sigetulu Marmatiei, spre a luá parte la venătórea de ursi ce va avé locu acolo. Principele va sosi acolo c'unu trenu separatu și va fi primitu la gara de cătra comitele supremu, vice-comitele, primariulu și de cătra comandantulu batalionului de honvedu. Iluminatiune, se dice, că în urm'ă unei dorințe mai înalte nu se va face, pentru că preșenti'ă arhiducelui se nu causeze spese poporatiei serace de acolo (!?)

[Societatea filarmonică din Brasiovu] a ținutu ieri s'era prob'ă generală pentru concertele ce le va arangia în septeman'ă viitoare în sal'a Ateneului din Bucuresci. Renumele ce societatea filarmonică și l'au știutu câștigá prin frumósele și rarele ei producțiuni în orșiuulu nostru a destepat unu interesu viu la publiculu iubitoru de musica, asteliu că și as'era sal'a cea mare dela otelulu Nr. 1 erá îndesuită de auditori. La prob'ă generală orchestr'ă a executat câteva piese, cari pe langa aceea că sunt fòrte dificile au produsu unu efectu deosebitu asupra ascultătorilor. Aceste piese sunt 1) Uvertura la „Rienzi“ pentru orchestra mare de Th. Wagner 2) „Menuet“ de Boccherini și Finale din cuartetulu D-dur de Haydn pentru instrumentele cu còrde. 3) „Dans macabre“ de Saint-Saëns. 4) a dou'a Simfonia de Beethoven. Orchestr'ă compusă din 44 membri și-a rezolvatu problem'ă cu-o rară precisiune și virtuositate în cătu aplausele publicului nu mai voieau se încete. Suntemu convinși că debutarea acestei orchestre, atâtu de bine dirigeată de d. Brandner, în concertele ce le va dá la Ateneulu din Bucuresci, va face onóre publicului cunoscătoru de musica de aici. —

[Societatea literară „Petru Maior“] a junilor romani din Budapesta și-a constituitu biroulu pe a. sc. 1880—1 în următorulu modu: Preșied. Georgiu Serbu, deputatu dietalu; V-pres. Dr. med. Georgiu Creniceanu; Secretariu Nicolau Mladinu, juristu în a. IV; Notari: Aureliu Oprea și M. Oresianu juristu în a. I; Cassariu Emiliu Porutiu, tehnicu în a. V; Controloru Georgiu Vess'a, medicin. în a. III; Bibliotecariu Camilulu de Visnitiu Negrilescu jur. a. III; Redactore la fòia „Ros'a cu ghimpi“ Constantin Groz'a, medicin. în a. II. — Budapesta 18 Oct. 1880. — Dr. George Creniceanu, v-presiedinte, N. Mladinu secretariu.

(Școl'ă de comerțiu din Iasi.) În 1 Oct. st. v. s'a deschis cu mare solemnitate școl'ă de comerțiu în Iasi, aflându-se de facia Metropolitulu Moldovei, directorii școlilor, professorii și alte notabilități și comercianți. După discursulu Metropolitulu, care îndemnă pe parinti a-si dá fii lor la carier'ă comercială d. primaru a rostitu unu discursu, aratandu importantia acestei institutiuni. Apoi a luat cuventulu d. A. I. Demetriu directoru școlii comerciale din Iasi, după ce a cerutu binecuvântarea Metropolitulu, vorbindu cu privire la utilitatea unei școle comerciale și a comerțului în generalu. Elu disc'ă între altele:

„Fazele, prin care a trecut desvoltarea economică a acestui orășiu, consecințele, la care a ajunsu aceasta desvoltare a fost negresitu și lips'ă unei institutiuni de felulu acest'ă, lips'ă gustulu comercialu nationalu, care nefiindu cultivatu a lasatu în piat'ă iassiană unu mare golu în ceea ce se numesce comerțiu nationalu românulu propriu disu Școl'ă comercială destinată a dá o desvoltare a acestui gustu comercialu nationalu este chiamată a prepara spiritulu și anim'ă elevulu spre întreprinderi comerciale de ori-ce specie; ea'i formează și'i prepara la tóte virtutile și nevoile, prin care se evite ori-ce nevoi și perdede, aratandu-le, cum se face unu capitalu. Candu? Cum? și ce felu? Unu capitalu bine manipulatulu pòte produce cătu mai multu în raportu cu speculatiunea, la care este întrebuintiatu, avendu totu-deuna și la sigur'ă aruncatura de ochi prin registrele și corespundenți'ă s'a, și-

tuatiunea în care se gasesce; profitandu de ocașiune și evitandu totu-deauna perderile.

Apoi arată importantia unei școle comerciale care reiese chiaru din natur'ă programei sale și în fine arată utilitatea comerțului din următoarele patru puncte de vedere 1. Din punctulu de vedere alu bogatiei. Comerțulu aglomeră capitalurile prin diferitele speculatiuni; elu ne procura comoditatea prin obiectele ce ne aduce. 2. Din punctulu de vedere alu societatiei. Comerțulu și prin urmare comerciantulu avendu relațiune cu diferite state, aduce cu d'ensulu descoperirile acestor țieri. Ori-ce inventiune, ori-ce producțiune se comunica și se transmite că prin o cale electrică. 3. Sub punctulu de vedere politicu. Comerțulu dá o mare influență statulu făcendu astfelu, că tóte statele se se intereseze, pentru a vinde produsele sale legându-și astfelu interesele prin convențiuni comerciale și diferite alte legături de interesu reciproc și politicu. „Comerțulu, dice Robertson, comerțulu ținde a slabi prejucțiile, care nutrescu separatiunile și animositățile reciproce ale națiunilor, elu îndulcesce moravurile oamenilor, pe cari îi unesce prin un'ă din legăturile cele mai tari ale omeniței, aceea de a 'și satisface trebuințele mutuale; elu îi pregătesce pentru pace formandu în fiecare statu o clasă de cetățiani personalu interesati a mantiené liniștea generală.“ 4. Din punctulu de vedere alu instructiunii. D. Chevalier, celebrulu economistu politicu, dice; „Instructiunea unei țieri, care ar' neglige pe a comerțului, ar' face erórea astronomulu, care ar' omite sòrele din tabloululu cerescu“.

[Principele Carolu în taber'ă dela Tiganesci.] Luni 6/18 Oct. M. S. R. Domnulu a vizitat taber'ă dela Tiganesci. La gar'ă Crivina a fost întâmpinatu de d. generalu Radovici, comandantulu trupelor din taberă de statulu majoru și de autoritățile civile locale. Sosindu în taberă M. S. R. a luat dejunulu, la finele caruia a redicatu unu toastu, esprimendu viu'ă placere ce resemte de a se regasi, după doue luni de absentia, în mediloculu bravilor și iubitorulu sei ostasi. D. ministru de resbelu a multiamitu în numele armatei aratandu fericirea ce ea resemte de a vedé earasi în fruntea ei pe Augustulu Șeu comandantulu-supremu și a beutu în sanetatea Domnulu și a D'émnei.

Domnulu a încalcatu apoi, și, însoțitu de întregulu statu-majoru, s'a dusu în centrulu taberei, unde a ordonat a se dá semnalulu adunării generale. Tóte trupele s'au pusu sub arme; în 7 minute infanteri'ă, în 11 minute artileri'ă și cavaleri'ă, au fostu gat'ă și asiediate pe frontulu de bandiera. M. S. R. a trecut, dela flanculu dreptu, trupele în revista, cari 'lu aclamau cu mare entusiasmu. După ce a cercetat cu deamănuntulu instalarea taberei, pe care a gasit'o în cele mai bune condițiuni, Mari'a S'a Regala a inspectat fia-care parte de trupe în detaliu, și a terminatu inspectiunea printr'o manevră cu focuri a trupelor de infanteria, sustienuta de artileria și cavaleria. Defilarea generală a încheiatu acest'ă prima di de inspectiune. În taberă erau presentu: 1-iulu și 2 batalionu de v'ători, alu 2 regimentu de infanteria, alu 7 și 22 regimentu de dorobanti, 4 baterii din 1-iul și 4 baterii din alu 2 regimentu de artileria, alu 2 regimentu de rosiori, și alu 4 de calarasi. Înainte de plecare, M. S. R. a inspectat ambulantiile, unde se aflau numai 16 bolnavi, și din cari nici unulu de bóla gravă. La 5 óre M. S. R., fòrte satisfacutu de starea, în care a gasitu trupele, a pornit spre gar'ă Crivina, și de acolo, cu trenulu specialu, spre Bucuresci, unde a sositu în gar'ă Cotroceni, la órele 6 s'era.

(Casu de mórte.) În Clusiu a repausatu în 19 l. c. An'ă Fülepu nasc. De acu soț'ă d-lui comerciantu din Tergulu-Muresiulu Iosifu Fülepu, unu modelu de mamă bună și virtúosa. Remasitiile pamentesci au fostu transportate la Tergulu-Muresiulu unde s'au înmormentatu la 21 Oct. Fia-i țieren'ă usióra!

[Precum tu mie, asia e u tie] Sub acestu titulu publica conservatoriulu jurnalulu englez „Globe“ urmatoriulu paragrafu amuzant: „Se vorbesce, că Maiestatea S'a turcésca a fostu atinsu într'unu modu fòrte durerosu de rapòrtele ce-i au venit la urechi despre confusiunea socială, ce domnesce în Irlanda și despre paralisia, de care se flă lovitu guvernulu acelei țieri, astfelu, că viața și proprietatea nu mai paru de locu a mai fi asigurate. Sultanulu, că un'ă din puterile europene, numai pòte privi fara de a 'și ofensa res-

ponsabilitatea sa ca prin pe suveranu — cu indifereinta la o stare de lucruri ne mai pomenita in Europ'a, care deca va mai dura amenintia se submineze orice respectu dinaintea autoritatii si se sfasie legaturile civilizatiunii chiaru. Ambasadorulu seu la curtea St. James va fi deci insarcinatu, ca se recomende guvernului Maiestatii Sale cu cea mai mare insistenta, si catu mai in graba mesurile ce le va afla mai proprii, pentru a pune capetu unei stari de lucruri, care numai póte dura, fara ca se nu periclitaze in modulu celu mai gravu binele generalu alu Europei, deca cumva aceste representatiuni nu voru fi luate in consideratiune, atunci unu despartimentu alu flotei turcesci va merge in apele irlandeze, pentru ca se de succursula ce se va paré necesariu pentru a apera viéti'a si proprietatea celoru napastuiti.

[C o r a b i i n c a r c a t e c u a u r u]. Din porturile Hamburg, Havrei, Liverpool, London iesu vase incarcate cu 2—3,000,000 fr. cu destinatiune pentru Americ'a. Acest'a este tributulu Europei catra industri'a noiei lumi. Astadi gasimu in „C o r r e s p o n d a n c e a m e r i c a i n e” tabloulu miscarei monetare de importatiune si esportatiune alu aurului si argintului in decursu de siette luni din anii 1880—79—78. Estragemu din acestu tablou numai diferenti'a pentru anulu curentu asupra esportatiunii de aur si argintu, diferenti'a anulu este pëna acum de 23,940,436; diferenti'a argintulu de 2,941,771. Tabloulu specific diversel elemente ale acestei circulatiunii in doue date. Écca-le: aurulu (30 Iuniu 1879) 286,940,698; argintulu (aceeasi data) 112,050,983; aurulu (20 Iuniu 1880) 375,681,581; argintulu (aceeasi data) 140,009,537. Tesaurulu americanu a incassatu pëna acuma 115,000,000 fr. proveniti din Franci'a. Bilantiulu bancei franceze s'a publicatu, si vedemu, ca in acést'a septemana au esitu din banc'a Franciei 14,800,000 fr. in aur si au intratu 3,000,000 fr. in argintu. Astadi vedemu, ca Banc'a Franciei a urcatu la 3,50 doband'a scomptului ei. Faptulu se esplica prin sine insusi.

„Din Londr'a aurulu curge ca ap'a” dice „Correspondance americaine”.

[F e m e ' a a d v o c a t u.] Diarele din Californi'a anuntia, ca d-n'a Gordon, prim'a femea-advocatu, a aperatu pe unu omu acusat pentru omoru. D-na Gordon era imbracata in negru, nu avea alta ornamentu de catu o rosa atërnata la peptu. Intrarea s'a in tribunalu a causatu o miscare generala de emotiune. In timpul vorbirei sale aplaudarile au cursu de mai multe ori. In fine judecatorii trecëdu in camer'a de chibsiure pronuntia urmatoriulu verdictu: ca nu gasescu nici o culpa asupra acusatului. Atunci noue aplause isbucnescu din tôte partile. Se dice ca d-na Gordon este juna si frumósa, si in acelasu timpu si elocinta.

[O n o u a i n v e n t i u n e] o detorimu domnului Spence asupra unui nou metalu descoperitu acum, caruia i s'a datu numele inventatorulu seu si dupa cum se crede va aduce imensa servitii umanitatii. Acestu nou corpu este obtinutu prin amestecarea sulfureloru de feru, de zincu si de plumbu. Prin elu nu póte petrunde nici ap'a, nici aerulu, nici acidele. Elu cantarescu de trei ori mai puçnu ca plumbu si costa de 4 ori mai puçinu totu ca acest'a, si care 'lu va inlocui in unu modu fórte avantajiosu in industria. Se scie la câte lucruri se iatrebuintiáza plumbu, prin urmare acést'a descoperire va aduce fórte mari binefaceri. „Dem.”

[U n u p r a n d i u d e i n s t a l a r e.] — Georgiu Nevil, fratele marelui conte de Warwick in diu'a instalarei sale ca arhiepiscopu de York, dede nobilimei, clerului si notabililoru tienutulu, unu prandiu, la care se consumara: 300 tone de bere, 104 tone de vinu, 18 boi grasi, 6 tauri, 600 de porci, 300 vitiei, 3000 de gasce, 3000 de claponi, 100 de pauni, 200 caprióre, 2000 pui de gaina, 4000 porumbei, 4000 de epuri, 4000 de ratie, 200 fasani, 500 potarnichi, 4000 de becatie si alte sute de alte soiuri de animale si paseri locale; apoi 4000 prajituri reci, 1000 farfurii de inghetata, 400 de placinte, 300 frigari fripte, 8 vitiei de mare, 4 chiti etc. La acést'a serbatóre contele de Warwick a facutu pe intendentulu, contele de Bedford pe casierulu, lord Hastings pe controlorulu, alti seniori au indeplinitu alte functiuni. In servitii au fóstu 1062 bucatari si 515 marmitoni.

Atragemu atentiunea cititorulu, ca acestu colosalu ospetiu s'a petrecutu in Engliter'a.

(D e s c o p e r i r e a r c h e o l o g i c á.) — O descoperire importanta archeologica s'au facutu de curendu in apropiare a satului Cheronea, astadi numitu Capraina, unde s'a datu la anulu 338 inainte de Christosu marea batalia contra Macedoniloru, comandati de Filipu si de Alesandru, de catra Atenieni aliatu cu Tebanii. Facendu-se sapatu la o adencime de 4 metri s'au gasitu resturile a 184 de Tebani repausandu alaturi pë argilu, in renduri paralele de 40 de corpuri si chiaru in atitudinea ce avé, candu si da dór' ultim'a suflare.

Siette renduri de acei gloriosi luptatori au fostu descoperite pëna acum; ei suntu asiediati in asia modu, incatu capulu rendului alu doilea sta la piciórele celui de antaiu. Toti au urme de profundele rani, care le au causatu mórtea. Unulu are ambele cõpse traversate de o bucata de lance, altulu are fale'a sdrobita, altulu craniulu turtitu, altulu capulu admirabilu conservatu, cu gur'a intredeschisa si parendu a respira. Acést'a va fi transportatu la museulu de anticuitati din Atena. Toti poseda dintii. Se continua sapatu spre a se gasi si cei-alti 100 companioni, ce formau famosulu batalionu sacru alu Tebaniloru.

Revista bibliografica.

[Noulu Calindariu de casa] pe anulu comunu 1881, Anulu I. Pretiulu 30 cr. v. a. in Romani'a 70 bani. Tipografia editori Löw Gerula & Comp. in B r a s i o v u, 1880 (cu portretulu M. S. R. Elisabet'a Dómn'a Romaniei). Cuprinsulu: Anulu 1881. Pascalia seu semnele cronologice. Serbatorile si alte dile schimbátóre. Cele 4 anotimpuri. Intunecimi. Regentele anului. Calind. Iulianu si Gregorianu, fasele lunei, lungimea dileloru e. t. c. (calindariu ebreiescu si mahomedanu dupa stil. nou) — Dómn'a cu capulu de mortu, novela in 5 capit. — Luptele de tauri in Spani'a — Consideratiuni asupra industriei si in particularu asupra industriei comerciale. — Legend'a dintre petre pag. 44—62 — La mormentulu mamei mele, poesia — Anecdote. — Tergurile din Transilvani'a si Tergurile din Romani'a. — Post'a ungara cu tarif'a telegraf. — Post'a Romana si telegrafulu romanu. — Mersulu trenuriloru pe liniile cailoru ferate ale statului romanu. — Mersulu trenuriloru pe liniile cailoru ferate ale statului reg. ung. — Mersulu trenuriloru cailoru ferate in Romani'a — Mersulu vapóreloru pe Dunare. — Timbrurile ungare. — Timbrurile romane. — Brasiovu, statistica. — Anunciuri pe vreo 38 pag.

— Au aparutu de subu tipariu in tipografi'a lui W. Krafft in Sibiu si se afla de vendiare in tôte librariile (in Bucuresci la Ig. Haimann.)

„Amiculu Poporului,” calindaru pe anulu comunu 1881. Compusu de Visariouu Romanu. Anulu XXI. Pretiulu 50 cruceri seu 1 leu 50 bani.

Copriusulu: Cronologi'a pe anulu 1880. Pascalia seu semnele cronologice. Serbatorile si alte dile schimbátórie. Cele 12 zodii din calea sórelui. Cele 4 anotimpuri. Intunecimi. Regentele anului. Calindariu iulianu si gregorianu cu serbatorile, dilele numeloru, evangeliile dumineceloru Tabel'a termineloru pentru insemnarea acelor dile preste totu anulu, in cari cade vreunu terminu. Conspetulu lungimei dileloru. Sistem'a planetara a sórelui. Calindariu evreicu. Calindariu istoricu. Calindariu agronomicu pentru afaceri in fiacare luna. Genealogi'a caseloru domnitórie. — Mersulu cailoru ferate. I. Prim'a cale ferata transilvana. II. Calea ferata orientala unгурésca. III. Lini'a Aradu-Timisiór'a. — Calindariu postal. Servitiulu telegraficu. Mesur'a de distantia. Tergurile in ordine alfabetica din Transilvani'a, Ungari'a, Banatu si Romani'a. Diferenti'a de timpu intre puncte indepartate. Tabel'a comparativa despre unitatile de moneta a diferiteloru state. Tabel'a de procente pentru intabulatiuni. Tabel'a de interese cu 5 si 6%. Chei'a pentru fixarea numerulu dileloru intre done termine. Iupartirea veniteloru, speseloru, simbriloru si a altoru sume anuale, pe partile singuraticale ale anului. Scar'a tacseloru de timbru. — Foi pentru invetiatura si petrecere: Santulu Andreiu. (Novela). Tax'a pentru scutire dela militia. Mesurile cele noue. Joanu C. Brateanu (cu ilustratia). Alexandru Papiu Ilarianu (cu ilustratiune). Nestatornici'a. Consilii, date de unu betranu unui tineru. Contabilitatea in economi'a casei. Turd'a si inpregiurimea ei (cu ilustratiune). Tractarea si conservarea mediulóceloru de nutrimentu. (Fine.) Dragomirna (cu ilustratiune). Notitie economice, — Poesii: Blastemulu pastoru-

lui). Elegie la o tinera féta. Invocatia. Cantece si sarutari. La diu'a aniversaria. Portretulu Michaiu si Caleulu. La dreptulu celui mai taru Cantece nationalu. Betranulu si copil'a. Doine iubirei. Trei paseri. Tu. Hor'a dela Plevni'a. Poesii populare din Romani'a in partile Oltului. Varietati; Sentintie si adevèruri. Etatea animeloru. — Gacituri: Siarade. Enigme. Aritmogriifu. Logogriifu. — Umoristicu: Bab'a si draculu. Posna. Epigrama. — Anunciuri pe 16 pagine.

Sciri ultime.

C e t t i n i e, 23 Octobru. Riza-pasi'a iea mesuri energice pentru a asigurá predarea Dulcignei cátra Mntenegru. — Unu importantu consiliu de ministri se va tinea Sambata la Cettinie; delegatii escadreloru combinate voru asista la acestu consiliu. Principele Nikita a inviatu tôte persónele importante la acestu consiliu.

R u s c i u k 22 Oct. Domnitoriulu Carolu a fostu primitu in modu fórte stralucitu. Principele Bulgariet'a intimpinatu la tiermu, incungiuratu de ministrii de esterne, justitia si de resbelu. Dupa dejunu avú locu o serbare populara, dupa prandiu retragere cu face si focu artificiosu pe Dunare. La 10 óre mare revista a armatei bulgare. Orasiulu e impodobitu si poporatiunea fórte animata. Principele Carolu primi felicitarile corpului diplomaticu.

Nr. 9641/1880.

Concursu

Pentru ocuparea postulu vacantu de medicu primariu la spitalulu civilu din locu, impreunatu cu unu salariu anualu de 600 fl. si cu recerintiele detaiate in statulu comunalu orasianescu, se deschide prin acést'a concursu.

Doritorii pentru acestu postu au de a 'si asterne petitiunile instruite in modu corespundietoriu celu multu, pëna in 10 Novembre a. c., dupa prandiu 5 óre, la subsemnatulu magistratu orasianescu, alaturandu totudeodata documente despre calificatiunea loru de operateur, doctoru in medicina si chirurgia, precum si despre exercearea unei praxe medicale celu puçinu de unu anu.

Brasiovu in 16 Octobru 1880.

1—3

Magistratulu orasianescu.

Pretiurile piatiei

din 22 Octobru st. n. 1880

	Hectolitru.	fl. cr.	Hectolitru.	fl. cr.
Granu	fruntea . . .	8.—	Mazerea	6.—
	midulocu . . .	7 50	Lintea	9 80
Mestecatu	de diosu . . .	6.90	Fasolea	4 35
	5.70	Cartofi	1.—
Secara	frumósa . . .	5 60	Sementia de inu . . .	11.—
	de midulocu .	5.30	„ de cânepa . . .	4.20
Ordiulu	1 Chilo. fl. cr.		
	frumosu . . .	3.65	Carne de vita . . .	—48
Ovesulu	de midulocu .	3 30	„ de rimatoriu . . .	—52
	frumosu . . .	2 10	„ de berbecu . . .	—30
Porumbulu . . .	2.—			
Meiu	3.90			
Hrisca	4.70			
	—.—			
			100 Chilo. fl. cr.	
			Seu de vita prospetu .	— 35
			„ „ „ topitu . . .	—48

Cursulu la burs'a de Vien'a

din 23 Octobru st. n. 1880.

Rent'a de auru un-	106.95	Imprumutulu cu pre-	107.50
gara		miu ung.	
Imprumutulu cailoru	122 50	Losurile p. regularea	106.90
ferate ungare . . .		Tisei si a Segedin.	71 40
Amortisarea datoriei	79.80	Rent'a de barthia aust.	72 35
cailoru ferate de ostu		„ de argintu . . .	86.45
ung. (I-a emisiune)	86.50	„ de aur	129.25
dto. (II-a emisiune)	83.75	Losurile din 1860 .	
dto. (III-a emisiune)	95 25	Actionile bancei austr.-	813.—
Bonuri rurale ungare	94.—	ungare	245.—
dto. cu cl. de sortare	93.75	„ bancei de creditu	277.30
Bonuri rurale Banat-	93.—	„ austriace	—
Timis.	93 25	Argintulu in maifuri .	5.72
dto. cu cl. de sortare	94 75	Galbini imperatesci .	9.33 1/2
Bonuri rurale transil-	93.50	Napoleond'ori . . .	58 70
vans		Marci 100 imp. germ.	117.20
„ croato-slav. . . .		Londr'a	
Despagubirea p. dijm'a			
de vinu ung. . . .			

Editoru: Iacobi Muresianu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Tipografi'a: Ioanu Gött si fiu Henricu.